

Strasbūrā, 24.10.2017.
COM(2017) 651 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Labāka regulējuma programmas noslēgšana: labāki risinājumi – labāki rezultāti

{SWD(2017) 675 final}

1. IEVADS. LABĀKA REGULĒJUMA PRINCIPI KOMISIJĀ

Šī Komisija ir nostrādājusi pusi sava pilnvaru termiņa. Tās mērķis joprojām ir prioritāro iniciatīvu īstenošana, lai Savienības pilsoņu interesēs atbalstītu tās 10 politiskās prioritātes¹; atbalstītu izaugsmi un darbvietu radīšanu, uzlabotu iekšējā tirgus darbību, vērstos pret drošības apdraudējumu, aizsargātu patērētājus un darba ņēmējus un uzlabotu sabiedrības veselību un vidi. Darba programma 2018. gadam² vēlreiz apliecina, ka Komisija vērs galveno uzmanību uz svarīgiem jautājumiem, kur ir nepieciešami Eiropas mēroga risinājumi. Tajā ietverti pasākumi, lai ieviestu digitālo vienoto tirgu un Enerģētikas savienību, nodrošinātu uzņēmumu taisnīgu aplikšanu ar nodokļiem, kā arī sociālo taisnīgumu, pabeigtu kapitāla tirgu savienību, nostiprinātu ekonomisko un monetāro savienību un banku savienību, apkarotu terorismu un sagatavotu Eiropas Savienības nākamās daudzgadu finanšu shēmas projektu.

Labāks regulējums ir pamatā visam Komisijas darbam, kura mērķis ir nodrošināt, ka ES ar labām sekmēm dara to, kas ir vajadzīgs. Lai to panāktu, šī Komisija 2015. gadā³ ir noteikusi līdzsvarotu principu kopumu un pasākumus, kuru pamatā ir trīs galvenie pīlāri:

- **ietekmes novērtējums**: jaunajiem priekšlikumiem tiek pievienots ietekmes novērtējums, kurā izpētīts, kā visefektīvāk sasniegt politikas mērķus, neradot nevajadzīgu slogu;
- **“izvērtē vispirms”**: veicot jebkādu spēkā esošo tiesību aktu pārskatīšanu, tiek izvērtētas iespējas vienkāršot un samazināt nevajadzīgas izmaksas, pamatojoties uz analīzi un ieinteresēto personu sniegto informāciju;
- **ieinteresēto personu iesaistīšana**: labāka regulējuma pamatā ir aktīva pilsoniskās sabiedrības iesaiste, aicinot ieinteresētās personas visos politikas cikla posmos sniegt informāciju un izmantojot vairākus atgriezeniskās saites instrumentus un apspriešanas pasākumus.

Šī pieeja labākam regulējumam ir saņēmusi plašu atbalstu no ieinteresētajām personām, tostarp no Eiropas Parlamenta⁴ un Padomes⁵. Jau 2015. gadā ESAO ierindoja Komisijas ietekmes novērtējuma un izvērtēšanas sistēmas attiecīgi trešajā un piektajā vietā starp ESAO dalībvalstīm⁶. Kopš šā vērtējuma Komisija 2015. gada maijā ir veikusi turpmākus uzlabojumus, un 2016. gadā Eiropas Parlaments, Padome un Komisija vienojās par

---

¹ https://ec.europa.eu/commission/index_lv

² COM(2017) xxx [aizpildīt, kad zināms]

³ COM(2015) 215, 2015. gada 19. maijs; *Labāks regulējums labāku rezultātu sasniegšanai – ES programma*.

⁴ Eiropas Parlamenta 2016. gada 12. aprīļa rezolūcija par normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*): pašreizējais stāvoklis un perspektīva; <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP/TEXT+TA+P8-TA-2016-0104+0+DOC+XML+V0/LV>

⁵ Labāks regulējums konkurētspējas stiprināšanai: Padomes 2012. gada 14. maija secinājumi; <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/05/26-conclusions-better-regulation/>

⁶ ESAO (2015), *OECD Regulatory Policy Outlook 2015*, OECD Publishing, Paris; <http://www.oecd.org/publications/oecd-regulatory-policy-outlook-2015-9789264238770-en.htm>

Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu⁷. Turklāt 2016. gada decembrī Komisija nāca klajā ar stratēģiskāku pieeju ES tiesību aktu izpildei⁸. 2017. gada gaitā ir ieviestas trīs nozīmīgas izmaiņas Komisijas pieejā labākam regulējumam.

- Pirmkārt, Komisija ir turpinājusi centienus palielināt sava darba pārredzamību, leģitimitāti un pārskatatbildību, jo īpaši attiecībā uz apspriešanas procesu un ieinteresēto personu iespējām sniegt atsauksmes par Komisijas priekšlikumiem (sk. tālāk 2.2. sadaļu). Līdz 2017. gada beigām tā būs izveidojusi tīmekļa vietni “Iesaistieties tiesību aktu izstrādē”, ar kuras starpniecību ieinteresētās personas varēs pilnībā iesaistīties Komisijas darbā visā politikas ciklā⁹.
- Otrkārt, Komisija 2017. gadā pabeidza būtiski atjaunināt vadlīnijas un instrumentus labākam regulējumam visā politikas ciklā¹⁰. Kaut arī to galvenais uzdevums ir paskaidrot un izmantot saistību starp dažādajiem politikas veidošanas pasākumiem Komisijā un atbalstīt tās dienestus darbā pie labāka regulējuma, tie ir pieejami arī Eiropas Parlamentam, Padomei, dalībvalstīm un visām ieinteresētajām personām. Mērķis ir veicināt visu šo dalībnieku turpmāku iesaistīšanos Savienības politikas veidošanas procesā.
- Treškārt, 2017. gada sākumā Regulējuma kontroles padome nokomplektēja savu personālu, un tagad tajā ietilpst arī trīs locekļi, kas nav ES iestāžu pārstāvji. Šī neatkarīgā padome¹¹ pārbauda ietekmes novērtējumu kvalitāti un atlasītus spēkā esošo tiesību aktu izvērtējumus un publisko visus savus atzinumus. Lai turpinātu kādu iniciatīvu, principā par katru ietekmes novērtējumu būs jāsaņem pozitīvs atzinums. Ja Komisija nolemj rīkoties bez šāda atzinuma, tā publiski paskaidro, kādēļ ir nolēmusi tā rīkoties. Turklāt padome sniedz praktiskus metodiskus padomus Komisijas dienestiem. Padome tagad izskata arī atlasītus izvērtējumus un sistemātiski pārbauda, vai saskaņā ar “izvērtē vispirms” principu gadījumos, kad tiek grozīti tiesību akti, ir veikts izvērtējums, lai atbalstītu ietekmes novērtējuma ziņojumu.

1. attēlā sniegts pārskats par galvenajiem labāka regulējuma programmas pasākumiem, un tas ataino pēdējos divpadsmit mēnešos paveikto būtisko darbu. Šajā paziņojumā ir sniegta sīkāka informācija par šīm izmaiņām, par notiekošo darbu saistībā ar *REFIT* platformu, lai vāktu, analizētu un nodotu tālāk ieinteresēto personu viedokļus par to, kā vienkāršot spēkā esošos tiesību aktus. Tas ir arī reakcija uz saistībām, ko Komisija uzņēmas Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (jo īpaši tā 48. punktā), un Padomes secinājumiem¹², un tajā izklāstīti turpmākie pasākumi, lai īstenotu Komisijas

⁷ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu. OV L 123, 2016. gada 12. maijs, 1. lpp. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ:L:2016:123:TOC>

⁸ C(2016) 8600, 2016. gada 21. decembris; *ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu*.

⁹ “Iesaistieties tiesību aktu izstrādē”: https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_lv

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_lv

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_lv

¹² Padomes 2014. gada decembra secinājumi (dok. 16000/14): “[...] Komisija tiek aicināta *REFIT* programmā, pamatojoties uz dalībvalstu un ieinteresēto personu ieguldījumu, izstrādāt un ieviest samazinājuma mērķus pa nozarēm tādās jomās, kas ir sevišķi apgrūtinātas, jo īpaši attiecībā uz MVU, un šī pieeja neprasītu veikt bāzes datu mērījumu, un vienlaikus tai vajadzētu ņemt vērā regulējuma izmaksas un ieguvumus.”; un Padomes 2016. gada 26. maija secinājumi par labāku regulējumu

vērienīgo Labāka regulējuma programmu. Dienestu darba dokumentā, kurš saistīts ar šo paziņojumu, sniegta papildu informācija par vienkāršošanas centieniem.

1. attēls. Pārskats par labāka regulējuma pasākumiem kopš to uzsākšanas Komisijā

	<i>2016. gada 31. augustā</i>	<i>2017. gada 31. augustā</i>
Izvērtējumi	688	798
Ietekmes novērtējumi	975	1028
Sabiedriskā apspriešana	704	814
REFIT platformas atzinumi	17	58

2. LABĀKA REGULĒJUMA PIEMĒROŠANA: GALVENIE REZULTĀTI

2.1. Nopietni risinājumi nopietnām problēmām: subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ievērošana

Ž. K. Junkera vadītā Komisija velta galveno uzmanību desmit politisko prioritāšu kopumam, un tā joprojām ir apņēmusies rīkoties tikai tad, ja tas ir nepieciešams ES līmenī, un ierosināt tikai to, kas ir būtiski, lai sasniegtu vēlamos rezultātus. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas iegūti, izmantojot dažādus labāka regulējuma instrumentus, tā rīkojas, ja tas ir nepieciešams un ja tam ir papildu vērtība. 2. attēlā redzams, kam šī Komisija pievērš galveno uzmanību un kas arī veicina horizontālo mērķu, piemēram, ilgtspējības, iekļaušanu visās politikas jomās. Visbeidzot, ja nozaru pieeja tiek īstenota vairākās jomās, piemēram, enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā, transporta, digitālā vienotā tirgus un iekšējā tirgus jomā, tiek piemēroti labāka regulējuma instrumenti, lai nodrošinātu saskaņotību un izvairītos no nevajadzīgām izmaksām un arī no izmaksu pārklāšanās šajās nozarēs.

Par lielāko daļu no šīm iniciatīvām ir sagatavoti ietekmes novērtējumi. Tomēr ietekmes novērtējumam nepieciešamo informāciju un pierādījumus ne vienmēr iespējams iegūt par darbībām, attiecībā uz kurām vajadzīga tūlītēja politikas atbilde. Tā tas pēdējā gadā ir noticis, piemēram, migrācijas un drošības jomā. Šajos gadījumos Komisija tomēr iespēju robežās ir sniegusi pierādījumus, lai atbalstītu to, ko tā piedāvā, un dažos gadījumos, kad tas nav bijis iespējams, tā ir izskaidrojusi, kāpēc.

---

konkurētspējas stiprināšanai, kuri “mudina Komisiju šajā ziņā ātri rīkoties, lai 2017. gadā varētu ieviest samazinājuma mērķus, tajā pašā laikā vienmēr ņemot vērā [...] patērētāju, veselības, vides un darbinieku augsta līmeņa aizsardzību un to, cik svarīgs ir pilnībā funkcionējošs vienotais tirgus.”

2. attēls. Ž. K. Junkera vadītās Komisijas prioritāro iniciatīvu skaits 2015.–2018. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējās Komisijas pēdējā gadā ierosināto iniciatīvu skaitu

Papildus tam, ka Komisija koncentrējas uz galvenajām prioritātēm, tā arī turpina savus centienus, lai nodrošinātu, ka pasākumi, ko tā veic, ir samērīgi. Katru gadu Komisija ziņo par būtisko darbu, ko tā veic subsidiaritātes un proporcionalitātes jomā. Svarīgs instruments ir politikas iespēju neatkarīga pārbaude, ko veic Regulējuma kontroles padome, pirms Komisija pieņem savus priekšlikumus. Padome pārbauda izskatītās tiesību aktu vienkāršošanas iespējas un visas attiecīgās ietekmes (piemēram, uz MVU), kas var novest pie efektīvākas, iedarbīgākas vai proporcionālākas pieejas, kura nerada nevajadzīgas izmaksas. Piemēri ir sniegti 1. ievilkumā.

1. ievilkums. Piemēri, kā labāks regulējums ir ļāvis panākt samērīgāku pieeju

- **Priekšlikums par datu brīvu apriti digitālajā vienotajā tirgū (COM(2017) 495).** Regulējuma kontroles padome puda bažas par to, vai ir nepieciešama un samērīga iespēja iejaukties līgumos starp uzņēmumiem, lai padarītu datu nosūtīšanu (“pārnesamību”) starp mākoņpakalpojumu sniedzējiem efektīvāku. Tāpēc Komisija izvēlējās drīzāk veicināt pašregulēšanu, izmantojot rīcības kodeksus attiecībā uz informāciju, ko sniedz lietotājiem par datu glabāšanas vai citiem apstrādes pakalpojumiem. Tā arī nolēma, ka, lai noteiktu labāko praksi, pakalpojuma sniedzēja maiņas un datu pārvietošanas kārtība būtu jārisina pašregulatīvā veidā.
- **Priekšlikums direktīvai par atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu (COM(2016) 767).** Kā izklāstīts priekšlikuma paskaidrojuma rakstā, pēc tam, kad Regulējuma kontroles padome bija paudusi bažas par tādu pasākumu proporcionalitāti (un atbilstību subsidiaritātes principam), kuri veicina atjaunojamo energoresursu izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, tika ierosināti privātumu mazāk apdraudoši pasākumi.
- **ES standartizācijas politika.** Ieinteresētās personas savā darbībā paļaujas uz ES saskaņotajiem tehniskajiem standartiem. Savlaicīga atsauču uz šiem standartiem publicēšana Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ir bijusi problemātiska. Pamatojoties uz ieteikumiem, kas saņemti no REFIT platformas, Komisija un Eiropas standartizācijas organizācijas ir vienojušās par rīcības plānu, lai atrisinātu šo jautājumu.

2.2. Pārredzamība, leģitimitāte un pārskatatbildība

Komisija 2016. un 2017. gadā ir pievērsusi īpašu uzmanību savu darbību leģitimitātes uzlabošanai. Saskaņā ar 10. prioritāti tās politiskajās pamatnostādņēs (“Demokrātisku pārmaiņu savienība”) Komisija ir apņēmusies nodrošināt augstākos pārredzamības un pārskatatbildības standartus demokrātiskās leģitimitātes interesēs. Sabiedrība un ieinteresētās personas pamatoti sagaida, ka varēs ietekmēt lēmumu pieņemšanu,

pārbaudīt pierādījumus un uzzināt, kas vēl cenšas ietekmēt lēmumu pieņemšanu. Komisija ir rādījusi piemēru attiecībā uz pārredzamu saziņu ar interešu pārstāvjiem, piemērojot principu, ka komisāri, kabinetu locekļi un ģenerāldirektori tiekas tikai ar tiem lobistiem, kuri ir reģistrēti Pārredzamības reģistrā un kuri publicē informāciju par šīm sanāksmēm savās tīmekļa vietnēs. Turklāt reģistrācija Pārredzamības reģistrā tagad ir arī prasība, lai ieinteresēto personu organizācijas un atsevišķus ekspertus, kas pārstāv kopējas intereses, varētu iecelt par tādu ekspertu grupu locekļiem, kuras konsultē Komisiju. Komisija 2016. gada septembrī nāca klajā ar priekšlikumu par juridiski saistošu Iestāžu nolīgumu par obligātu Pārredzamības reģistru, kas aptvertu Eiropas Parlamentu, Komisiju un – pirmo reizi – Padomi. Tas būtu būtisks solis ceļā uz lielāku lobēšanas pārredzamību.

Komisija ir stingri apņēmusies sadarboties ar ieinteresētajām personām un iedzīvotājiem visā politikas ciklā¹³ un, lai varētu labāk iesaistīt tos savās darbībās, ir veikusi būtiskus ieguldījumus dažādos instrumentos. Neraugoties uz šo instrumentu pieejamību, ir skaidrs, ka līdzdalības līmenis nav sasniedzis pilnu potenciālu un dažas ieinteresētās personas joprojām nevēlas vai nespēj iesaistīties. Komisija ir veikusi papildu pasākumus, lai risinātu šo problēmu. Minētie pasākumi ir šādi.

- Lai reaģētu uz ieinteresēto personu, tostarp *REFIT* platformas¹⁴ paustajām bažām, ka bieži vien nav skaidrs, kā Komisija izmanto viņu ieguldījumu, Komisija nodrošinās labāku atgriezenisko saiti par ieinteresēto personu viedokļiem savos ietekmes novērtējumos, izvērtējumos un apspriešanas ziņojumos, lai parādītu, kā tiek izmantots viņu ieguldījums.
- Lai nodrošinātu, ka attiecīgās ieinteresētās personas, kuru uzskati un būtiski dati ir jāapkopo, tiek sasniegtas visefektīvākajā veidā, Komisija ir pastiprinājusi savus ieteikumus Komisijas dienestiem par to, kā sagatavot skaidru apspriešanas stratēģiju attiecībā uz katru iniciatīvu, kura tiks publicēta ceļvežos un sākotnējos ietekmes novērtējumos.
- Lai sasniegtu pēc iespējas lielāku auditoriju un veicinātu atgriezenisko saiti, sabiedriskā apspriešana par nozīmīgām iniciatīvām tagad ir pieejama visās oficiālajās ES valodās, bet citas – vismaz angļu, franču un vācu valodā. Šī ir atbildes reakcija uz Eiropas Parlamenta, Eiropas Ombuda, ieinteresēto personu un iedzīvotāju paustajām bažām.
- Komisija 2016. gada 1. jūlijā izveidoja tīmekļa vietni, kas ir centrālais kontaktpunkts, kurā iedzīvotāji un ieinteresētās personas var atrast informāciju par politikas veidošanu un piedalīties šajā procesā¹⁵. Šī vietne atvieglo tiem viedokļa paušanu. Tā padara politikas veidošanu pārredzamāku, jo iesniegtās atbildes tiek publicētas automātiski. Ar to tiek pildīta svarīga apņemšanās, kas noteikta 2015. gada Labāka regulējuma programmā.

¹³ ESAO izmēģinājuma datubāze par ieinteresēto personu iesaistes praksi: <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/EC-Stakeholder-Engagement.pdf>

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/xxii4ab_on_stakeholder_consultation_mechanisms.pdf

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_lv

- Tagad izveidota vienota tīmekļa vietne, kurā var sniegt atsauksmes par Komisijas agrīnām idejām saistībā ar jaunām iniciatīvām (ceļvežiem un sākotnējiem ietekmes novērtējumiem), pieņemtiem priekšlikumiem un terciāro tiesību aktu projektiem (deleģētajiem aktiem un īstenošanas aktiem). Šī vietne būtiski uzlabo pārredzamību un apspriešanu, kas tradicionāli ir bijis sarežģīts un nepārredzams process, kurā iesaistīti tikai eksperti un dalībvalstu pārstāvji. 3. attēlā sniegts pārskats par pašreizējo stāvokli.

3. attēls. Tīmekļa vietne “Iesaistieties tiesību aktu izstrādē”: Pārskats no tās darbības sākuma 2016. gada 1. jūlijā

<i>Akti, kas publicēti Europa tīmekļa vietnē, lai saņemtu atsauksmes no ieinteresētajām personām</i>	<i>2017. gada 31. augustā</i>
Deleģēto aktu projekti	98
Īstenošanas aktu projekti	126
Ceļveži un sākotnējie ietekmes novērtējumi	225
Komisijas pieņemti tiesību aktu priekšlikumi	194

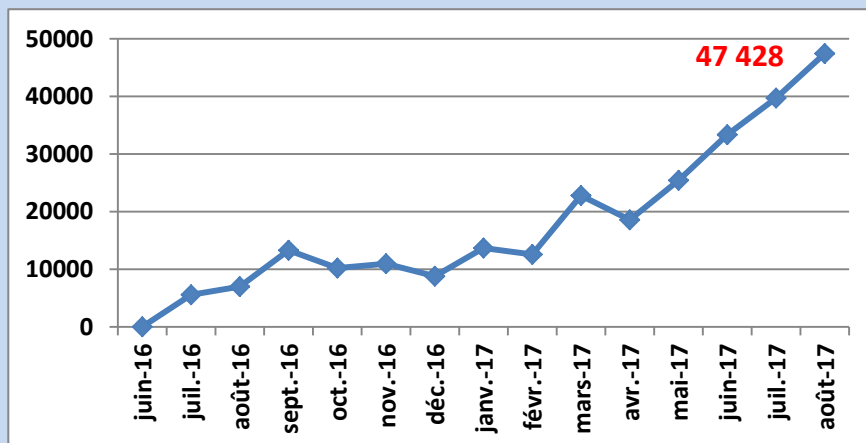
Komisija arī turpmāk rosinās vēl vairāk iesaistīt ieinteresētās personas, jo īpaši attiecībā uz prioritārajiem priekšlikumiem, izmantojot sociālos plašsaziņas līdzekļus (**#EUHaveYourSay**). Tas ir veicinājis tīmekļa vietnes “Iesaistieties tiesību aktu izstrādē” pastāvīgu apmeklētāju skaita pieaugumu, 2017. gada augustā sasniedzot vairāk nekā 47 000 apmeklētāju (4. attēls). Saņemtās atbildes, piemēram, novedušas pie izmaiņām Komisijas priekšlikumā attiecībā uz noteikumiem par mobilo telekomunikāciju viesabonēšanas godīgu izmantošanu¹⁶ vai ir informējušas likumdevēju, kā tas notika gadījumā ar plašākas sabiedrības atbildi uz Komisijas priekšlikumu par šaujamo ierociem¹⁷.

Komisija veiks turpmākus uzlabojumus tīmekļa vietnē līdz 2017. gada beigām. Šo uzlabojumu vidū būs “hronoloģiskā skatījuma” iespēja, kas sniegs agrīnāku un plašāku informāciju par katru gaidāmo iniciatīvu, un tiks iekļauta piekļuve visām katru gadu sāktajām tiešsaistes sabiedriskajām apspriešanām.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/roaming-implementing-regulation>

¹⁷ COM(2015) 0750. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli.

4. attēls. Apmeklētāju skaita izmaiņas vietnē “Iesaistieties ES tiesību aktu izstrādē”

2.3. Vienkāršot tiesību aktus un novērst nevajadzīgas izmaksas

Kopš savu pilnvaru termiņa sākuma šī Komisija ir uzsvērusi, ka aktīvi pārvaldīt spēkā esošos ES tiesību aktus ir tikpat svarīgi kā sagatavot jaunas iniciatīvas. Ir svarīgi nodrošināt, lai tiesību akti joprojām atbilstu paredzētajam mērķim un sniegtu ES likumdevēju iecerētos rezultātus. Cenšoties vienkāršot tiesību aktus, Komisija galveno uzmanību vērš uz nevajadzīgu izmaksu un administratīvā sloga novēršanu, neapdraudot politikas mērķus. Padarot tiesību aktus vienkāršākus un mazāk apgrūtinājus, tiek uzlabota arī to īstenošana un izpilde, un galu galā tiek sasniegti labāki rezultāti.

Komisija ir pārliecināta, ka nevajadzīgas izmaksas visefektīvāk var samazināt, izskatot katru gadījumu atsevišķi, lai pilnībā saglabātu plānoto tiesību aktu mērķus. Komisija ir konsekventi paudusi viedokli, ka labāks regulējums nenozīmē atteikšanos no regulējuma. Ja pastāv skaidra nepieciešamība pēc regulējuma, lai varētu sasniegt svarīgus sabiedrības mērķus (piemēram, darba tirgus, veselības aizsardzības un darba drošības, vides aizsardzības jomā vai attiecībā uz jauno tehnoloģiju ietekmi uz privātās dzīves neaizskaramību), Komisija ierosinās regulējumu, ņemot vērā attiecīgo mērķi. Lai nodrošinātu tiesību aktu efektivitāti, vienmēr būs vajadzīgas zināmas izmaksas, un tās jāskata saistībā ar vispārējo ieguvumu, ko dos attiecīgie tiesību akti. Lai nodrošinātu demokrātisko pārskatatbildību un pārredzamību, ir svarīgi, lai politiski lēmumi par to, kuras izmaksas ir pamatotas politikas mērķu sasniegšanai, būtu balstīti uz katra konkrētā gadījuma izvērtējumu, reaģējot uz ieinteresēto personu un iedzīvotāju bažām.

Komisijas pieeja, atšķirībā no daudzu dalībvalstu pieejas, ir balstīta uz “izvērtē vispirms” principu. Pirms pārskatīt vai ieviest jaunus tiesību aktus, Komisija ir apņēmusies novērtēt, kādi tiesību akti jau pastāv, lai apzinātu vienkāršošanas un izmaksu samazināšanas iespējas. Šos izvērtējumus var veikt par atsevišķiem tiesību aktiem vai vairāku tiesību aktu kopumu, kas aptver konkrētu nozari (“atbilstības pārbaudes”), un tie attiecībā uz konkrēto tiesību aktu nosaka jomas, kurās iespējams ietaupīt izmaksas. Šī analīze tad tiek turpināta ietekmes novērtējuma procesā, kurā tiek apzināts, kā vislabāk var īstenot šīs izmaiņas, un, kad vien tas ir iespējams, tiek veikta kvantifikācija. Šos pasākumus veic, pamatojoties uz pierādījumiem, kas savākti apspriedēs ar ieinteresētajām personām, *REFIT* platformas darbu un ierosinājumiem, ko var iesniegt

tīmekļa vietnē “Kā atvieglot slogu”¹⁸. Šis process ir būtisks, lai nodrošinātu pasākuma leģitimitāti kopumā un lai nodrošinātu, ka izmaksu samazināšanas centieni nelabvēlīgi neietekmē politikas mērķus. 2016. gadā tika izvērtēta gandrīz puse no ietekmes novērtējumiem, un 2017. gadā izvērtējumu skaits ir pieaudzis līdz gandrīz 70 %. Tas ir ievērojams sasniegums kopš šīs koncepcijas ieviešanas.

2. ievilkums. Svarīgi izvērtējumi un atbilstības pārbaudes 2016.–2017. gadā

- Pārraudzības un ziņošanas pienākumu, kas paredzēti ES vides politikā, atbilstības pārbaude.
- Eiropas Ārējo robežu fonda 2011.–2013. gadā izvērtējums.
- Programmas “Apvārsnis 2020” izvērtējums.
- Regulas par preču savstarpējo atzīšanu izvērtējums.
- Tirgus uzraudzības noteikumu, kas iekļauti Regulā (EK) Nr. 765/2008, izvērtējums.
- Tiesību aktu patērētāju tiesību aizsardzības jomā atbilstības pārbaude.
- Nozaru atbilstības pārbaude būvniecības nozarē.
- Aicinājums iesniegt pierādījumus par to, kā darbojas ES tiesiskais regulējums attiecībā uz finanšu pakalpojumiem.

Galvenā problēma ir pietiekami precīzi kvantificēt ierosināto grozījumu izmaksas un ieguvumus. Kvantifikācija ir problemātiska jo īpaši tāpēc, ka pieejamie dati (tostarp dati, kurus dalībvalstis var vākt par tiesību aktu darbību) bieži vien ir ierobežoti. Tāpēc ir grūti izstrādāt precīzu novērtējumu par ietekmi visās 28 dalībvalstīs. Neraugoties uz grūtībām, Komisija tomēr sniedz kvantitatīvu informāciju gandrīz pusē no tās veiktajiem ietekmes novērtējumiem un gandrīz visos no tiem, kas ir iekļauti *REFIT* programmā. Kopumā Komisijas prakse attiecībā uz kvantifikāciju lielā mērā ir saskaņā ar citur izmantoto pieeju un ir labi izstrādāta attiecībā uz politikas ieguvumu novērtēšanu.

Šī pieeja sniedz rezultātus. Komisija normatīvās atbilstības programmas ietvaros kopš 2015. gada ir uzsākusi 137 vienkāršošanas iniciatīvas. *REFIT* platformai ir bijusi nozīmīga loma, vērojot Komisijas darbu uz ieinteresētajām personām svarīgiem jautājumiem. Kopš 2016. gada sākuma *REFIT* platforma ir pieņēmusi 58 atzinumus un sniegusi ieguldījumu jo īpaši kopējās lauksaimniecības politikas vienkāršošanā, Eiropas strukturālo un investīciju fondu un PVN noteikumu vienkāršošanā, kā arī vienotā tirgus jomā. 3. ievilkumā ir sniegti vairāki piemēri, kuros Komisija, izmantojot *REFIT* platformu, ir apzinājusi iespējamās izmaksu ietaupījumus uzņēmumiem, kā arī iedzīvotājiem un valsts pārvaldes iestādēm. Sīkāka informācija par šiem un visiem citiem *REFIT* priekšlikumiem ir sniegta dienestu darba dokumentā, kas ir publicēts kopā ar šo paziņojumu. 2018. gada darba programmā ir uzskaitīti galvenie priekšlikumi, kā samazināt nevajadzīgas izmaksas, kurus Komisija ir plānojusi iesniegt līdz tās pilnvaru termiņa beigām.

3. ievilkums. Piemēri spēkā esošo tiesību aktu regulējuma vienkāršošanai¹⁹

- **Priekšlikums par PVN modernizāciju uzņēmumu pārrobežu e-komercijas darījumiem ar patērētājiem (COM(2016) 757).** Šā priekšlikuma mērķis ir vienkāršot sarežģītās PVN saistības attiecībā uz pārrobežu e-komerciju un radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES

¹⁸ http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/lighten-load_lv

¹⁹ Piemēri no *REFIT* rezultātu pārskata. Plašāka informācija sniegta saistītajā dienestu darba dokumentā.

un trešo valstu uzņēmumiem, kuri bieži vien nodarbojas ar neatbilstošu tirdzniecību, kam netiek piemērots PVN. Ar priekšlikumu paredzēts samazināt uzņēmumu PVN saistību izpildes izmaksas par **EUR 2,3 miljardiem gadā, sākot no 2021. gada**, un vienlaikus palielināt dalībvalstu PVN ieņēmumus par **EUR 7 miljardiem**.

- **Priekšlikums regulai, ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai nodrošinātu informāciju, procedūras, palīdzību un problēmu risināšanas pakalpojumus (COM(2017)256)**. Pastāv būtiski šķēršļi gan iedzīvotājiem, gan uzņēmumiem, kuri vēlas pārcelties uz citu ES valsti, pārdod preces vai sniedz pakalpojumus citā ES valstī. Ir ļoti svarīgi, lai tie, kas vēlas izmantot vienotā tirgus priekšrocības, spētu tiešsaistē atrast sev aktuālu, precīzu un saprotamu informāciju, kā arī tiešsaistē piekļūt administratīvajām procedūrām un tās īstenot, taču tas joprojām mēdz būt sarežģīti, atņem daudz laika un ir dārgi, ja vispār ir iespējams. Attiecībā uz informāciju uzņēmumi varētu **ietaupīt no EUR 11 līdz 55 miljardiem gadā**, ja tie pētītu tikai deviņas ar savu darbību saistītas uzņēmējdarbības jomas. Vēlamais risinājuma variants **par 60 % samazinātu 1,5 miljonus stundu**, ko iedzīvotāji pašlaik tērē, tiešsaistē pētot septiņus galvenos jautājumus pirms došanās uz ārzemēm.
- **Priekšlikums regulai par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku (COM(2017) 114)**. Pašreizējā sistēma Eiropas uzņēmējdarbības statistikas sagatavošanai ir sadrumstalota dažādās regulās, kuras attiecas uz konkrētām jomām. Tas rada savākto datu nekonsekvenci un padara neefektīvu to sagatavošanu. Jaunais priekšlikums atcels 10 spēkā esošos tiesību aktus un nodrošinās vienotu tiesisko regulējumu uzņēmējdarbības statistikas sagatavošanai un apkopošanai. Paredzams, ka šis priekšlikums nodrošinās kvalitatīvākus statistikas datus un novedīs pie tā, ka tiks racionalizēti valstu statistikas sagatavošanas procesi un samazināts statistikas sniegšanas slogs respondentiem, kuri sniedz datus. Paredzams, ka jaunais priekšlikums **samazinās uzņēmumu administratīvo slogu par vismaz 13,5 % gadā**, un tajā būtiska nozīme būs ietaupījumiem ES iekšējās tirdzniecības statistikas sagatavošanā.
- **Regulas par Eiropas tirgus infrastruktūru pārskatīšana (Noteikumi par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem) (COM(2017)208)**. Priekšlikumā ir izklāstīti vairāki plānoti spēkā esošās regulas grozījumi, it īpaši par noteikumu vienkāršošanu un nesamērīgu izmaksu un šķēršļu novēršanu mazajiem uzņēmumiem finanšu sektorā, neapdraudot finanšu stabilitāti. Visu vēlamo risinājuma variantu apvienotā ietekme, kas aprēķināta tikai ietekmes novērtējuma vajadzībām, **samazina izmaksas par EUR 2,3 līdz 6,9 miljardiem nemainīgu (vienreizēju) izmaksu izteiksmē un par EUR 1,1 līdz 2,66 miljardiem darbības izmaksu izteiksmē**.
- **Priekšlikums regulai par Enerģētikas savienības pārvaldību (COM(2016) 759)**. Priekšlikums ļaus ievērojami samazināt administratīvo slogu dalībvalstīm, Komisijai un citām ES iestādēm, racionalizējot pašreizējās plānošanas un ziņošanas prasības enerģētikas un klimata jomā, kas ir sadalītas pa daudziem dažādiem juridiskajiem instrumentiem ar atšķirīgiem ziņošanas cikliem. Ar šo priekšlikumu tiek integrēti, racionalizēti vai atcelti vairāk nekā 50 spēkā esošie plānošanas, ziņošanas un uzraudzības pienākumi. Ir gaidāms, ka tas radīs **vairāk nekā EUR 3,4 miljonu ietaupījumus administratīvajās izmaksās**.
- **Priekšlikums direktīvai par ceļu lietotāju nodevu elektroniskās iekasēšanas sistēmu savstarpēju izmantojamību un informācijas par ceļu lietošanas maksu nesamaksāšanu pārrobežu apmaiņas veicināšanu Savienībā (COM(2017) 280)**. Šis priekšlikums novērš Eiropas ceļu nodevu iekasēšanas sistēmu un infrastruktūras vājo sadarbību, atvieglojot jaunu pakalpojumu sniedzēju ienākšanu tirgū un ļaujot piegādāt transportlīdzekļu īpašniekiem tehniski mazāk sarežģītas transportlīdzekļos iebūvētas ierīces (kas nav GPS). Tiek lēsts, ka nepietiekama sadarbība rada nevajadzīgas izmaksas EUR 334 miljonu apmērā gadā.
- **Priekšlikums, kura mērķis ir grozīt ierobežojumus attiecībā uz bīstamu vielu izmantošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (COM(2017) 38)**. Ierosinātie pasākumi ļautu atjaunot sekundāro tirgu un palielinātu dažu iekārtu rezerves daļu pieejamību. Tiktu samazinātas izmaksas un administratīvais slogs uzņēmumiem un valsts iestādēm, tiktu radītas papildu

iespējas remonta nozarei un attiecībā uz sekundāro pārdošanu, kā arī būtu labvēlīga sociālā ietekme, tostarp uz ES slimnīcām, ļaujot pēc 2019. gada ietaupīt aptuveni EUR 170 miljonus ar iespēju pārdot un pirkt lietotas medicīnas ierīces. Ērģeļu ar stabulēm izslēgšana no direktīvas darbības jomas palīdzēs izvairīties no tā, ka tiek zaudēti līdz 90 % no šīs nozares darbvietu, un no EUR 65 miljonu zaudēšanas gadā līdz 2025. gadam.

2.4. Alternatīvu pieeju izvērtēšana attiecībā uz vienkāršošanu un izmaksu samazināšanu

Nevajadzīga regulatīvā sloga samazināšana ir šīs Komisijas politiskā prioritāte, un tā tiek īstenota, pateicoties pieejai, kurā tiek ņemtas vērā ieinteresēto personu faktiskās bažas, nodrošināta pienācīga demokrātiska pārskatatbildība un veicināta precīza izmaksu kvantifikācija, neesot no tās atkarīgiem. Saskaņā ar apņemšanos, kas pausta Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu, Komisija tomēr ir izvērtējusi alternatīvas pieejas, tostarp noteikusi sloga samazināšanas mērķus konkrētās nozarēs. Tās secinājumi apkopoti 4. ievilkumā un sīkāk izklāstīti pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā.

4. ievilkums. Alternatīvas pieejas regulējuma vienkāršošanai

- Viena pieeja regulatīvo izmaksu samazināšanai ir noteikt *ex ante* sloga samazināšanas mērķus attiecībā uz ekonomiku kopumā vai nozaru līmenī. Lai šādi mērķi būtu ticami un efektīvi, to pamatā jābūt metodoloģijai, kā noteikt vispārējo izmaksu līmeni un novērtēt, ko ir reāli iespējams samazināt (“pamatscenārijs”). Šādu pierādījumu vākšana ir dārga, prasa daudz laika un ne vienmēr sniedz precīzu atspoguļojumu, jo dati bieži vien ir ierobežoti. Šīs nenoteiktības dēļ ir ļoti grūti noteikt *ex ante* mērķa vērienīgumu gan ekonomikā kopumā, gan attiecībā uz konkrētu nozari. Tas ir vēl izteiktāk Eiropas līmenī, par ko liecina Komisijas pieredze ar administratīvā sloga samazināšanu laikposmā no 2007.–2013. gadam²⁰.
- Dažas ieinteresētās personas ir ierosinājušas, ka mērķus būtu jānosaka “politiski”, nevis pamatojoties uz metodiku – bez skaidra pamatojuma, kā tie tiks aprēķināti vai kāpēc tie būtu jāpiemēro tikai konkrētās nozarēs. Komisija pauž bažas, ka šāda pieeja radītu regulējuma problēmas un mazinātu politisko atbildību atbilstošā laikā panākt rezultātus (piemēram, vajadzība reaģēt uz finanšu krīzi, kā arī nesenie centieni risināt drošības jautājumus, migrācijas problēmu vai privātās dzīves aizsardzības jautājumus, ko rada jaunās tehnoloģijas). Tā arī nav pārliecināta, ka šāda pieeja būtu plaši pieņemama ieinteresētajām personām. Viedokļu daudzveidību *ex ante* mērķu jautājumā labi ilustrē apspriešanās ar *REFIT* platformu rezultāti²¹.
- Tie paši apsvērumi attiecas uz “viens iekšā – viens ārā” principu, kas paredz, ka, ieviešot jaunu tiesību aktu vai papildu izmaksas, kuras tiek radītas ar jaunu tiesību aktu, ir jānodrošina līdzvērtīga samazināšana, pārskatot spēkā esošu tiesību aktu vai to atsaucot. Regulējuma izmaksas būtu jāsamazina, pamatojoties uz pierādījumiem, nevis vienkārši skaitļos izsakāmiem mērķiem. Kaut arī Komisija iesniedz priekšlikumu atsaukt tiesību aktu, likumdevējs var tam nepiekrīst, un pati atsaukšana varētu novest pie 28 dažādām un, iespējams, atšķirīgām valstu pieejām.

Komisijas pieredze un pierādījumi, ko tā guvusi no citām sistēmām, neliek domāt, ka pieeja, kuras pamatā ir *ex ante* samazināšanas mērķi, sniegs labākus rezultātus

²⁰ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/257ede84-dd11-4873-be36-77aaca2faeab> (ABRplus programma)

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform/refit-platform-recommendations-and-other-work_lv

nevajadzīgu izmaksu novēršanā un reālu ieguvumu sniegšanā visām ieinteresētajām personām nekā tās pašreizējā pieeja. Šī pieeja balstās uz spēkā esošu tiesību aktu izvērtējumu, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, lai noteiktu, ko konkrēti var vienkāršot, racionalizēt vai atcelt. Komisijas pieeja ir balstīta uz pierādījumiem, un šīs pieejas leģitimitāte tiek nodrošināta, aktīvi iesaistot ieinteresētās personas. Tas nodrošina, ka nepastāv risks nepamatoti atcelt ierobežojumus vai negatīvi ietekmēt galvenos politikas mērķus.

Tāpēc Komisija turpinās vērst centienus uz šīs pieejas uzlabošanu. Jo īpaši, balstoties uz tās veikto tiesību aktu izvērtēšanu, Komisija apņemas nodrošināt, ka ikvienā ietekmes novērtējumā, kas veikts saistībā ar tiesību aktu pārskatīšanu, tiek skaidri norādīts, kāds ir potenciālais izmaksu ietaupījums, cik vien iespējams skaitliskā izteiksmē, tādējādi nosakot skaidru sloga samazināšanas mērķi, kas savā darbā jāņem vērā Eiropas Parlamentam un Padomei²². Ja minētās iestādes izmaina Komisijas priekšlikumus un samazina vai pievieno vienkāršošanas elementus, Komisija mudinās tās pārredzami paskaidrot, kāpēc tas ir nepieciešams, un novērtēt to ierosināto grozījumu ietekmi saskaņā ar Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu. Šis sloga samazināšanas mērķis varētu arī palīdzēt dalībvalstīm, kad tās transponē un īsteno Savienības tiesību aktus.

Turklāt Komisija ir uzlabojusi savu labāka regulējuma instrumentu rīkkopu ar sīki izstrādātiem norādījumiem Komisijas dienestiem par kvantifikāciju un pastiprinājusi pieejamo iekšējo apmācību. Kā daļu no apspriešanas pasākumiem, ko tā veic papildus izvērtēšanai un ietekmes novērtējumiem, Komisija arī plāno sistemātiskāk apspriesties ar ieinteresētajām personām par nepieciešamību vai iespēju vienkāršot tiesību aktus.

Komisija arī sadarbosies ar abām iestādēm, lai piešķirtu lielāku spēku Iestāžu nolīguma 22. un 23. punktam ar mērķi izveidot sistemātiskāku pieeju spēkā esošo tiesību aktu izpildes uzraudzībai un izvērtēšanai un nodrošināt, ka ir pieejami dati, kas nepieciešami labu izvērtējumu un pamatotu kvantifikāciju veikšanai. Komisija savos priekšlikumos iekļaus attiecīgus noteikumus.

Turklāt dalībvalstīm ir ievērojama rīcības brīvība attiecībā uz to, kā tās īsteno Savienības tiesību aktus valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Uzņēmumu izpratne par normatīvo slogu ievērojami atšķiras visā Savienībā, kas liecina, ka šai rīcības brīvībai ir būtiska nozīme. Komisija šajā jautājumā turpinās sadarboties ar dalībvalstīm, piemēram, nodrošinot īstenošanas plānus, lai atvieglotu īstenošanu. Saskaņā ar Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu dalībvalstīm, transponējot ES tiesību aktus valsts tiesību aktos, būtu skaidri jānorāda, ja tās pievieno elementus, kas nav saistīti ar attiecīgajiem tiesību aktiem.

2.5. Jauna pieeja Savienības tiesību aktu izpildei

ES tiesību aktu efektīva piemērošana ir būtiska, lai sasniegtu to paredzētos ieguvumus. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai dalībvalstis ievērotu atbildību par to noteikumu ievērošanu un izpildes panākšanu, kurus tās kopīgi ir ieviesušas. Komisija turpinās atbalstīt dalībvalstis to centienos transponēt, piemērot un īstenot ES tiesību aktus. Tajā pašā laikā, īstenojot

---

²² Skatīt instrumentu Nr. 12 par ietekmes novērtējuma ziņojuma formātu labāka regulējuma rīkkopā; https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_lv

Līgumu uzraudzītājas lomu, Komisija pieliks lielākas pūles, lai panāktu atbilstību ES tiesību aktiem.

Saskaņā ar prioritārajiem pasākumiem, kas paziņoti 2016. gadā, Komisija paziņojumā “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”²³ iepazīstināja ar savu jauno īstenošanas politiku. Paziņojumā ir izklāstīta stratēģiskāka pieeja Komisijas politikai attiecībā uz pārkāpumiem, pievēršoties sistēmiskām problēmām, kur Komisijas rīcība tiešām var kaut ko mainīt. Prioritāte būs izmeklēt gadījumus, kad dalībvalstis ES tiesību aktus savos tiesību aktos transponē nepareizi vai to nepaveic nemaz. Nozīme, kādu Komisija piešķir Savienības tiesību aktu savlaicīgai transponēšanai, ir atspoguļota tās stingrākā pieejā finanšu sankcijām saistībā ar šādiem gadījumiem. Komisija arī turpinās enerģiski izmeklēt gadījumus, kad dalībvalstis nav izpildījušas Tiesas spriedumu vai kad tās ir radījušas nopietnu kaitējumu ES finanšu interesēm vai pārkāpušas ES ekskluzīvo kompetenci. Šādos neizpildes gadījumos iedzīvotājiem un uzņēmumiem tiek liegts izmantot savas tiesības un ieguvumus, kas paredzēti Eiropas tiesību aktos. Saskaņā ar šo jauno politiku Komisija slēgs lietu izmeklēšanu, ja tā uzskatīs to par lietderīgu no politikas viedokļa. Nesen izstrādāta fakto lapa, kas pievienota Komisijas priekšsēdētāja runai par stāvokli Savienībā, attēlo izpildes darbību attīstību²⁴.

Komisijas jaunās politikas attiecībā uz pārkāpumiem mērķis ir nodrošināt ātrāku atbilstību gadījumos, kur tas ir svarīgi, lai tā varētu īstenot savas politikas prioritātes. Šī jaunā politika attiecībā uz pārkāpumiem nav atsevišķa iniciatīva, bet ir stingri iestrādāta virknē citu pasākumu, kurus Komisija veiks, lai atbalstītu dalībvalstis ES tiesību aktu īstenošanā un cieši sadarbotos ar tām ar nolūku nodrošināt, ka ES tiesību akti tiek piemēroti savlaicīgi, pareizi un iedarbīgi. Komisija iesaistīsies sistemātiskākā labākas likumdošanas dialogā ar dalībvalstīm par atbilstību ES tiesību aktiem un par plašākiem ieviešanas jautājumiem un politikas apsvērumiem dažādās likumdošanas jomās.

Savienības tiesību aktu nepilnīga īstenošana nozīmē, ka paredzētie ieguvumi netiek pilnībā īstenoti praktiski. Piemēram, pilnībā īstenojot ES vides tiesību aktus, ES ekonomika katru gadu varētu ietaupīt EUR 50 miljardus veselības aprūpes un tiešās ar vides aizsardzību saistītās izmaksās. Vides politikas īstenošanas pārskats²⁵ tika uzsākts kā jauns instruments, kurš ļaus uzlabot Eiropas vides politiku un kopīgi pieņemtos noteikumus. Šis ir jauna procesa sākums ar dalībvalstīm, lai noteiktu un risinātu īstenošanas trūkumu cēloņus un censtos rast risinājumus, pirms problēmas kļūst neatliekamas. Komisija 2017. gada februārī publicēja pirmos ziņojumus par 28 valstīm, iezīmējot valstu stiprās un vājās puses un iespējas attiecībā uz īstenošanu, kā arī paziņojumu, kurā apzinātas kopīgās problēmas un ierosināti pasākumi situācijas uzlabošanai visās ES dalībvalstīs²⁶. Ja šī koncepcija būs sekmīga, to vēlāk varēs piemērot plašāk arī citās politikas jomās.

---

²³ C(2016) 8600, OV C 18, 2017. gada 19. janvāris.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/better-regulation-factsheet_lv.pdf

²⁵ Paziņojums “Vides politikas potenciāla atraisīšana: kā tas paveicams ar regulāriem vides politikas īstenošanas pārskatiem” (COM(2016)316 *final*).

²⁶ Paziņojums “ES vides politikas īstenošanas pārskats: kopīgas problēmas un kā apvienot centienus, lai gūtu labākus rezultātus” (COM/2017/063 *final*).

2.6. Sadarbība ar pārējām iestādēm

Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu atzīta visu ES iestāžu kopīga atbildība augstas kvalitātes Savienības tiesību aktu nodrošināšanā. Komisija no savas puses aptuveni pēdējo 12 mēnešu laikā ir pakāpeniski īstenojusi savas nolīgumā paredzētās saistības. Komisija gaida pirmo politikas inventarizāciju ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai konstatētu, kurās jomās ir vajadzīgi papildu centieni, lai uzlabotu labāku likumdošanas procesu un ES tiesību aktu atbilstību.

5. ievilkums. *Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (IIABL) ietverto Komisijas saistību īstenošana*

- Kopā ar Eiropas Parlamentu un Padomi tika pieņemta un pašlaik tiek īstenota kopīga deklarācija par politiskajām prioritātēm 2017. gadam.
- Ir iesniegti priekšlikumi, kuru mērķis ir atjaunināt komitejas procedūras noteikumus Savienības tiesību aktos atbilstoši Lisabonas līguma prasībām.
- Tagad ir spēkā jauni noteikumi attiecībā uz apspriešanos ar dalībvalstu ekspertiem deleģēto aktu sagatavošanas posmā. Ir uzsāktas sarunas starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par deleģēto aktu nošķiršanas kritērijiem.
- Notiek darbs pie IT projekta, kura mērķis ir izveidot jaunu reģistru attiecībā uz deleģētajiem aktiem, un paredzams, ka tas uzsāks darbību līdz 2017. gada beigām, kā plānots.
- Minētās trīs iestādes ir izstrādājušas plānu par jaunu kopīgu iestāžu tīmekļa portālu, kura mērķis ir uzlabot likumdošanas procesa pārredzamību, un turpina darbu pie tā.
- Ir uzsāktas sarunas starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par praktiskiem pasākumiem attiecībā uz starptautisku sarunu norisi.
- Ir pārskatītas Komisijas labāka regulējuma pamatnostādnes un rīkkopa, un tagad tās aptver visus jautājumus, kas aplūkoti *IIABL*, piemēram, pārstrādātās redakcijas, kodifikāciju, "Eiropas integrācijas trūkuma radītās izmaksas", tiesību normu uzraudzību un izvērtēšanu, utt.
- Ir radītas IT spējas, lai varētu pieņemt dalībvalstu ziņojumus par tādiem valsts līmeņa transponēšanas pasākumiem, kuri pārsniedz Eiropas Savienības tiesību aktu prasības.
- Šis paziņojums attiecas uz tiesību aktu vienkāršošanas saistībām un uz iespējas noteikt mērķus nevajadzīgu izmaksu samazināšanai galvenajās nozarēs izvērtēšanu.

3. SECINĀJUMI UN NĀKAMIE SOĻI LABĀKA REGULĒJUMA PROGRAMMAS PABEIGŠANAI

Šodien vairāk nekā jebkad ir nepieciešams nodrošināt, ka politikas veidošana ir balstīta uz faktiem un pierādījumiem. Pasaule un problēmas, ar kurām mēs saskaramies, ir pārāk sarežģītas, lai risinājumu varētu rast, vispirms strukturēti un visaptveroši neizvērtējot pierādījumus.

Komisijas pieeja darbojas labi, un ir gūti pozitīvi rezultāti. Labāks regulējums ir instruments, kas ir sniedzis pamatu savlaicīgai un pamatotai politikas lēmumu pieņemšanai attiecībā uz politiskajām prioritātēm, kuras ir Komisijas rīcības pamatā, lai risinātu problēmas, ar ko patlaban saskaras ES. Sabiedriskās apspriešanas, izvērtēšana, ietekmes novērtējumi un *REFIT* programma ir ļāvuši sistemātiski izvērtēt jaunus priekšlikumus un spēkā esošus tiesību aktus, lai panāktu vajadzīgos rezultātus un novērstu nevajadzīgu administratīvo slogu. Šī pieeja ļauj novērtēt tiesību aktus visaptveroši, uz pierādījumiem balstītā un sistemātiskā veidā. Tā ir elastīga un ļauj

Komisijai koncentrēt uzmanību uz konkrētiem tiesību aktiem, par kuriem ieinteresētās personas uzskata, kā tie ir jāuzlabo.

Tas nodrošina, ka labāks regulējums palīdz izdarīt informētas politiskas izvēles un sniedz tām lielāku legitimitāti un pārskatatbildību. Tas liek politikas veidotājiem, kā arī ieinteresētajām personām debatēt, pamatojoties uz pierādījumiem un gaidāmo ietekmi un, visbeidzot, tas sniedz virkni instrumentu, lai iesaistītos konstruktīvā dialogā ar visām sabiedrības daļām.

Neraugoties uz to, Komisija vienmēr ir gatava uzlabot savu labāka regulējuma politiku. Jo īpaši attiecībā uz *REFIT* programmu Komisija ir nolēmusi pastiprināt centienus kvantitatīvi novērtēt savu priekšlikumu ietekmi un nodrošināt visu spēkā esošo tiesību aktu sistemātisku pārskatīšanu, lai vienkāršotu un samazinātu nevajadzīgas izmaksas. Tas ir izklāstīts pārskatītajās labāka regulējuma pamatnostādnēs un rīkkopā, kas stājās spēkā šā gada jūlijā. No 1. novembra visos ietekmes novērtējumos būtu cik vien iespējams kvantitatīvi jānovērtē un konsekventi jāizklāsta ar *REFIT* saistītā darba rezultāti un informācija par attiecīgās iniciatīvas izmaksām un ieguvumiem.

Komisija sniegs vispārēju novērtējumu par to, kā labāka regulējuma programma ir īstenota šīs Komisijas pilnvaru laikā.

6. ievilkums. Papildu pasākumi

- Attiecībā uz spēkā esošo tiesību aktu pārskatīšanu katrā ietekmes novērtējumā tiks skaidri un cik vien iespējams kvantitatīvi izklāstīts, kādi ir potenciālie izmaksu ietaupījumi, tādējādi nosakot skaidru sloga samazināšanas mērķi, kas Eiropas Parlamentam un Padomei jāņem vērā likumdošanas procesā un dalībvalstīm tiesību aktu transponēšanas un īstenošanas procesā.
- Turklāt 2017. un 2018. gadā tiks iesniegti svarīgi priekšlikumi, kuros ietverts būtisks vienkāršošanas aspekts, tostarp turpmāk minētie priekšlikumi.
  - **Aplikšana ar nodokļiem un PVN:** iniciatīvu kopums par galīgo PVN sistēmu un vienkāršošanu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem samazinās administratīvo slogu maziem uzņēmumiem, lai palīdzētu radīt labvēlīgu vidi izaugsmei un pārrobežu tirdzniecībai un nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
  - **Sloga samazināšana uzņēmumiem:** uzņēmējdarbības tiesību aktu kopums varētu vienkāršot ar uzņēmējdarbības tiesībām saistītas procedūras un samazināt ar tām saistīto administratīvo slogu uzņēmumiem un valsts iestādēm (piemēram, izmantojot digitālas procedūras).
  - **Atbalsts valsts iestādēm:** ziņošanas prasības saistībā ar vides tiesību aktiem tiktu racionalizētas, pamatojoties uz atbilstības pārbaudes konstatējumiem.
  - **Palīdzība patērētājiem:** patērētāju tiesību aktu kopumā spēkā esošo noteikumu vienkāršošana, piemēram, prasības attiecībā uz informāciju un distances saziņu ar patērētājiem. Tas nodrošinātu zināmu izmaksu samazinājumu un mazinātu administratīvo slogu.
- Tiks turpināta Savienības tiesību aktu periodiska izvērtēšana ar mērķi nodrošināt to atbilstību paredzētajam mērķim. Pašlaik tiek veikti svarīgi izvērtējumi par tiesību aktiem ķīmisko vielu jomā, jūrniecības tiesību aktiem un vispārīgajiem pārtikas aprites tiesību aktiem.
- Tiks nodrošināts, ka ieinteresētās personas sistemātiski tiek aicinātas paust viedokli par tiesību aktu vienkāršošanas nepieciešamību un iespējām (piemēram, sabiedriskās apspriešanās, kas papildina izvērtējumus un ietekmes novērtējumus).

- Kopā ar Eiropas Parlamentu un Padomi tiks pastiprināti centieni īstenot Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu, lai jaunos tiesību aktos iekļautu samērīgu uzraudzības un izvērtēšanas kārtību.